

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi! Amen. „Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, protože navštívil a vykoupil svůj lid.“ L 1,68

Píseň 442 *Pane, dnešek je den chvály*

Modlitba: Hospodine, Bože svatý a věčný, přišli jsme sem a čekáme, že nás oslovíš, usměrníš, povzbudíš. Ale ovšem, ty sis začal s námi, ty jsi v nás vzbudil tu touhu, očekávání, ty jsi nás stvořil pro takový život, který by se tobě líbil. Odpuť naši hluchotu a vyhybavost, přijmi nás na milost a naplň Duchem Kristovým. Amen.

Čtení: J 2,13-22

Píseň (Svitá) 349 *Uhni se stranou*

Text: 1 K 6,12-20

Kázání:

Pokud jsem četl dobře, měli bychom zaslechnout několik otazníků a několik vykřičníků. Apoštol píše naléhavě, emotivně. Ptá se, vyčítá, dotírá. Něco zřejmě děláme špatně. Můžeme si samozřejmě říci, že je to psáno před téměř dvěma tisíci lety někomu jinému. Jenže sexuální skandály provázejí církve od samého počátku dodnes. A někdy to bývá, jako v případě zneužívání mladistvých, hodně silná nechutná káva. A problém bývá, stejně dnes jako kdysi, nejenže se takové věci dějí, ale že se k nim nedokážeme postavit jasně a rozhodně. Nejsme asi o nic lepší než křesťané prvního století. Ale snad ani o nic horší.

Pokud však rozumím apoštolovi dobře, nechce jen vyčítat a moralizovat, ale poukázat na hlubší souvislosti. Uvědomte si, že se tu vede zápas o skutečnou svobodu – „nenechám se zotročit!“ Takže jeho výčitky vůči sexuálně uvolněnému chování (či jak to nazvat?) nejsou namířené proti svobodě, ale na její obhajobu. Zní to ovšem poněkud absurdně a je těžké tomu porozumět.

Nenechám se zotročit! Jistě - kdo by se taky chtěl nechat zotročit? Ale vtip je v tom, že otroctví přichází plíživě, někdy dokonce pod rouškou svobody. Jako vlk v rouše beránčím. Jako známé chytlavé „nevaž se“. Ale z toho, co vypadá jako skok do svobody, může se vyklubat těžká závislost.

Do čeho se pouštím, co užívám, s kým nebo s čím se spojuji, toho se účastním, do toho se nechávám vtáhnout, tomu patřím. Nemohu se oddělit od toho, co dělám, kde a s kým jsem.

Připadá mi výmluvné apoštolovo podobenství o spojení s nevěstkou. Rozumím tomu totiž jako podobenství, které chce povědět něco víc, než se jen pohoršovat nad prostitucí. Na prostituci lze pohlížet jako na obchodní vztah, službu, která se poskytuje za úplatu a k ničemu dalšímu nezavazuje. Peníze jsou pro nás synonymem svobody. Moci, možností. Ale apoštol řekne: „kdo se oddá nevěstce“ – jako by se role obrátily, odstup byl prolomen. Ten, kdo si sex kupuje (ať už muž nebo žena – možné je obojí), může mít dojem, že je pánem, má navrch, určuje hru, udává tón – ale najednou je do toho vtažen, je oddán – možná ne přímo té osobě, možná to není vnějšně nijak patrné. Ne, nejde o sex. Je to podobenství – s čím sebe spojujeme, čemu se oddáváme, věnujeme, to nás formuje, utváří, proměňuje.

„Kdo se oddá nevěstce, je s ní jedno tělo.“ A apoštol pokračuje: „A kdo se oddá Kristu, je s ním jeden duch.“ Přirovnává spojení s nevěstkou ke spojení s Kristem!? Zní to šíleně. O co mu jde? V čem je to podobné? Snad v tom, že vztah ke Kristu taky nemůže být jaksi nezávazný? Ve skutečnosti „jsme oddáni“, jsme vtaženi, jsme pod vlivem? Anebo – tak jako s nevěstkou má člověk dojem, že jde jen o tělesnou záležitost, ale ve skutečnosti je vtažen daleko hlouběji, protože tahle zkušenost má dopad na jeho myšlení, vnímání, sebepojetí, tak i ve spojení s Kristem nejde jen o jakousi jemnou duchovní záležitost, ale o cosi, co má dopad na celého člověka. Taky na naši tělesnost, na naši existenci se vším všudy. Nedivím se těm, kdo jsou vůči církvi opatrní, těm, kdo se nechtějí zaplést s Kristem. Může to mít dalekosáhlé důsledky!

Navázat skutečný vztah, to chce velikou důvěru. Apoštol argumentuje: „Bylo za vás zapláceno výkupné.“ Myslí tím na výkupné, které zaplatí za osvobození otroka jeho blízký příbuzný či přítel, ten, kdo má k němu vztah. Takhle bylo zapláceno za vás. Tím výkupným byla oběť Kristova na kříži. Bylo to drahé, což znamená, že jste pro Boha cenní. Jsme svobodni díky vztahu, který k nám má Bůh. Jsme svobodni díky vztahům, které jsou založené na důvěře a důvěru unesou.

Nemáme to naopak? Svobodu míváme spojenou s nezávislostí. Jak je to tedy? Před pár dny jsem měl možnost nahlédnout do života jednoho sboru ve skotském Edinburghu. Ten sbor provozuje kavárnu, restauraci, textilní a truhlářskou dílnu, kde zpracovávají vyřazené kostelní lavice z opuštěných kostelů na zakázkový nábytek, zvláště pro mateřské školy. Zaměstnávají za pomoci dobrovolníků bezdomovce a lidi se závislostmi a postižením. A dělají to bez státních dotací, protože stát požaduje měřitelné výsledky – že jejich klienti budou do 3 měsíců autonomní. Vypadá to jako postavit se na vlastní nohy, ale ve skutečnosti by to znamenalo opustit komunitu. Nechceme podporovat individualismus, izolaci, samotu, říká jejich farář. Každý potřebuje svůj čas. Kdo chce, nemusí odcházet. Jsme svobodni díky vztahům, které jsou založené na důvěře a důvěru unesou.

Zmiňuji tohle setkání ještě z jiného důvodu. Jako příklad toho, jakou váhu křesťanství dává tělesnosti. Apoštol Pavel s korintskými neprobírá jenom sex, ale taky jídlo. Jídlo a žaludek jsou takové nepodstatné věci, protože Bůh učiní konec obojímu, je názor Korintských. Ale Pavel s nimi polemizuje - tělo je předmětem vzkříšení, neboť nás celých se vzkříšení týká, a proto není lhostejné, co s ním (anebo v něm – v těle) děláme. Vzkříšení těla může být přítom chápáno jako něco, k čemu už došlo, nebo může dojít v přítomnosti anebo jako věc budoucnosti. Slovo se stalo tělem, věčné vešlo do času a hmoty, proto je křesťanská víra až nečekaně zaujatá tělesností. Dnes jsme četli z Janova evangelia o tom, jak Ježíš vyhnal penězomence a prodáváče obětního zvířectva z chrámu. Vyčištění chrámu se tomu říká. Janovo evangelium to – oproti jiným evangeliím – spojuje s Ježíšovým slovem, že tento chrám zboří a jiný vystaví ve třech dnech. To však mluví o chrámu svého těla. Co by to mohlo znamenat? Rozumím tomu tak, že Ježíš tady vyhlašuje konec náboženství, které se odehrává v chrámovém prostoru. A vyhlašuje počátek nového náboženství, které se odehrává v prostoru tělesném – jak se Ježíš setkává s lidmi, jak s nimi žije, v tom je přítomen Bůh. Proto má Ježíš zájem o celého člověka, proto v jeho příbězích jde uzdravení a odpuštění ruku v ruce.

Na rozdíl od jeho současníků pro apoštola tělo není dočasným příbytkem ani vězením duše, ale chrámem Ducha svatého. Jak tomu rozumět? Že naše tělesná existence je svatým prostorem, kde se setkáváme s Bohem. Ježíš řekne: „Cokoli jste učinili (dali jste napít, přioděli jste, navštívili jste) jednomu z nejmenších, mně jste učinili.“ Naše tělo, to jsou naše možnosti, čemu se oddat, věnovat, dát síly, čas. A tak: „Svým tělem oslavujte Boha!“ Amen.

Píseň 251 *Synu Boží Jezu Kriste*

Ohlášky, sbírka

Píseň (Svítá) 364 *Vám dávám nový příkaz svůj*

Přímluvná modlitba + Otče náš

Poslání: Vzkříšený Ježíš řekl Petrovi: Následuj mne! (Jan 21,19)

Požehnání

Píseň 384 *Pomoz mi, můj Pane*